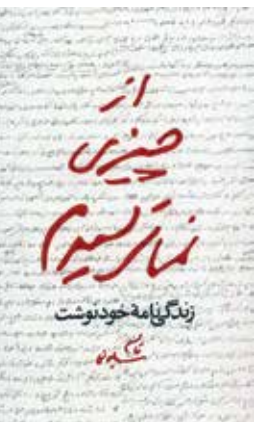

ناگفته‌هایی از زندگی سردار

«از چیزی نمی‌ترسیدم» زندگی‌نامه خودنوشت حاج قاسم سلیمانی است، مطالعه این کتاب راه خوبی است برای شناخت هرچه بیشتر این سردار شهید. همان‌طور که در مقدمه کتاب هم آمده، این نوشته حاصل گردآوری دست‌نوشته‌های سردار سلیمانی است. نوشته‌هایی که از نظر تاریخی زمان قابل توجهی را شامل می‌شود؛ از ماجراهایی درباره سال‌های مختلف زندگی وی، از وقتی به همراه خانواده ساکن روستای قنات ملک کرمان بوده تا بحیوّه وقوع انقلاب اسلامی در سال ۵۷ که در زمره مبارزان علیه رژیم شاهنشاهی بوده است. نکته قابل توجه اینکه کتاب مذکور با یادداشتی از

رهبر معظم انقلاب هم همراه شده، نوشته‌ای که خیال علاقه‌مندان را آسوده می‌سازد که با کتابی خواندنی و خوب درباره سردار سلیمانی روبه‌رو هستند. عنوان کتاب برگرفته از شخصیت خود سردار سلیمانی است، شهرت وی به‌عنوان مردی که از هیچ چیزی نمی‌ترسیده و این گفته‌ای است که مصداق‌های آن را می‌توان به نقل از همه آنهایی شنید که او را می‌شناسند. در معرفی‌هایی که درباره این کتاب آمده، نقل قول زینب سلیمانی، دخترش هم خواندنی است: «از چیزی نمی‌ترسیدم زندگی‌نامه‌ای است که حاج قاسم با دست‌مجرّوحش نوشته است. شرح زندگی مردی از دل روستای دورافتاده در کرمان که چند دوره از زندگی ساده و گیرای خودش را برایتان روایت کرده است. این داستان شکل‌گیری زندگی شخصیت مردی است که از چوپانی به جایگاهی به بلندی‌ای وسعت آسمان‌ها

رسید.» اگر تصمیم به مطالعه این کتاب گرفته‌اید خوب است بدانید که با قلمی شیوا و همراه با لحنی خودمانی و به دور از هر تکلفی نوشته شده، آنچنان که جایی حتی راجع به چوپانی کردن خودش نوشته. این کتاب دربردارنده نکات جالب دیگری هم هست، مطالبی که مطالعه آنها حتی به شناخت سبک زندگی این شهید می‌انجامد، از جمله اینکه برخلاف چیزی که شاید به ذهن برخی خطور کرده باشد اصلا سطح مالی آنچنانی نداشته و زندگی مرفهی در کار نبوده است، آنچنان که گاهی برای رفع بعضی نیازهای مالی خود و خانواده‌اش با مشکلاتی دست‌وپنجه نرم می‌کرده‌اند.

- کتاب: از چیزی نمی‌ترسیدم
- نویسنده: قاسم سلیمانی
- انتشارات مکتب حاج قاسم

نسخه صوتی خاطراتی شنیدنی

در کنار آثار متعددی که درباره سردار سلیمانی روانه کتابفروشی‌ها شده‌اند، قالب‌های مختلف نشر کتاب دیده می‌شود؛ از نسخه چاپی گرفته تا نسخه صوتی. «حاج قاسم» جستاری در خاطرات حاج قاسم سلیمانی است که به قلم علی اکبری مزدآبادی نوشته شده و از سوی انتشارات یازهرا در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. گویندی نسخه صوتی کتاب هم «علی همت مومیوند» به عهده داشته است. این کتاب هم مانند زندگی‌نامه خودنوشت سردار، فرصتی برای مطالعه خاطرات وی فراهم کرده است. در این کتاب مقاله‌ای خارجی هم درباره شهید سلیمانی آمده که پیش‌تر در یکی از پژوهشکده‌های سیاسی آمریکا منتشر شده و ترجمه آن پیش روی علاقه‌مندان قرار گرفته است. این کتاب به همت انتشارات کتاب گویای ایران صدا به نسخه صوتی تبدیل شده. دربردارنده خاطرات و نکته‌هایی از زبان حاج قاسم درباره جنگ تحمیلی عراق علیه کشورمان است که سند آنها در اختیار گردآورنده

کتاب بوده است. آن‌طور که در مقدمه هم آمده، خواننده در ابتدای کتاب با یک زندگی‌نامه خودنوشت از سردار شهید سلیمانی روبه‌رو می‌شود که در آن بخشی از فعالیت وی در سال‌های ابتدایی دفاع مقدس آمده است. در بخش‌های دیگری از کتاب، گزیده‌هایی از سخنرانی‌ها و خاطرات مرتبط با چند عملیات مهم از جمله والفجر، ۴، کربلای ۵ و کربلای ۵ آمده، در خلال مطالعه این سخنرانی‌ها تا اندازه‌ای می‌توان به شخصیت شهید سلیمانی پی برد. نسخه چاپی این کتاب هم پیش‌تر منتشر شده که دربردارنده تصاویر متعددی است. «عملیات کربلای ۵»، «از خدا پایان عزم را خواستیم»، «هیچ‌کس نمانده بود»، «به من ظلم کردی»، «زمان جنگ حاجی نبود» و «کاربلها را ادامه خواهیم داد» عنوان برخی بخش‌های این کتاب هستند. در بخشی از کتاب آمده: «در روزهای اول ورود به جبهه، دشمن را قادر به انجام هر کاری می‌دانستیم، اما در اولین حمله‌ای که انجام دادیم، موفق شدیم نیروهای دشمن را از کنار جاده سوسنگرد تا حمیدیه به عقب برانیم و تلفاتی نیز بر آنها وارد کنیم. این امر باعث شد تصور غلطی که از دشمن در ذهن داشتیم، از بین برود...»

- کتاب: حاج قاسم
- گوینده: علی همت مومیوند
- انتشارات کتاب گویای ایران صدا

روایتی از یک زندگی جهادی

«این مرد پایان ندارد» درباره زندگی جهادی شهید قاسم سلیمانی است که به قلم «سیدعلی بنی لوجی» و از سوی نشر راه بهشت روانه کتابفروشی‌ها شده. این کتاب نیز همراه با تصاویر متعدد رنگی است، تصاویری که برخی از آنها برای نخستین مرتبه پیش روی مخاطب قرار می‌گیرد. این کتاب هم دربردارنده خاطرات متعددی است اما نکته‌ای که «این مرد پایان ندارد» را از دیگر کتاب‌های مشابه جدا می‌کند این است که تعدادی از این خاطرات برای نخستین مرتبه در این کتاب منتشر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته‌اند. سیدعلی بنی لوجی در روند تألیف نوشته‌اش کوشیده چنین مطالب را به گونه‌ای تنظیم کند که مخاطب تا اندازه‌ای با مکتب شهید سردار سلیمانی آشنا شود. در بخشی از کتاب به نقل از سردار اصغر صبوری می‌خوانید: «در آزادسازی تکریت به‌خاطر اینکه سقوط آن موصل را به‌خطر می‌انداخت امریکایی‌ها ماشین حاج قاسم را مورد حمله قرار دادند برای همین هم بود که در بیشتر صحنه‌ها ایشان تلاش می‌کرد از ماشین و تجمع بچه‌ها دور شود و تنهایی جابه‌جا شود تا خطر از دیگران هم دفع شود. امریکایی‌ها با زدن ماشین فرماندهی عملیات می‌خواستند به ما بفهمانند که نباید جلوتر بروید ولی حاج قاسم گوشش بدهکار نبود و کار خودش را می‌کرد تا تکریت را تصرف کردیم. در سوریه و در نزدیکی تنف که مقر امریکایی‌ها بود و هنوز هم آنجا هستند زمانی که ما به سمت این جبهه حرکت کردیم تا عملیات را شروع کنیم هوایماهای امریکایی به ما حمله کردند که چند تانک و نفربر و یک بولدوزر منهدم شد و شهید هم دادیم ولی حاج قاسم با تغییر موضع سریع سالم ماند. امریکایی‌ها برای آنکه در آن منطقه داعش را موقعیت ما مطلع شود فیلم آن را برای داعش ارسال کردند، ما ظهر نماز خواندیم و حاج قاسم امام جماعت شد. چند ساعت بعد داعش یک ماشین انتحاری فرستاد برای به شهادت رساندن حاجی ولی ما تغییر مکان داده بودیم و عده‌ای از رزمندگان شهید شدند. امریکایی‌ها سال‌ها تلاش می‌کردند حاج قاسم را شهید کنند چون تمام برنامه‌های آنها را با شکست روبه‌رو کرده بود.» درباره نویسنده کتاب هم خوب است که بدانید، «سیدعلی بنی لوجی» خود را خادم یاران حضرت روح‌الله در لشکر امام حسین (ع) معرفی کرده است. بنی لوجی بعد از دفاع مقدس مدتی رئیس ستاد نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بوده و اکنون به فعالیت‌های فرهنگی مشغول است که در نتیجه این فعالیت‌ها بیش از ۲۰ جلد کتاب در حیطه دفاع مقدس و انقلاب روانه کتابفروشی‌ها شده است.

- کتاب: این مرد پایان ندارد
- نویسنده: سیدعلی بنی لوجی
- انتشارات راه بهشت

کار بزرگ، مسئولیت بزرگ

علی راستاد
خبرنگار

کوروش زارعی مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری، تولید آثار هنری برای شخصیتی مثل حاج قاسم سلیمانی را افتخاری برای هنرمندان می‌داند و معتقد است در سراسر دنیا، هنرمندان و اهالی فرهنگ، برای سربازانی که برای دفاع از کشورشان جان خود را از دست داده‌اند، مرتبه‌ها می‌نویسند و فیلم‌ها و نمایش‌های فاخر تولید می‌کنند و به آن افتخار می‌کنند.

زارعی می‌گوید: «یکی از بدیهیات که مدام درباره آن سخن گفته شده و خواهد شد، این است که هنر نمایش و تئاتر، هنری است زنده و در تخطاب مستقیم با تماشاگر و این وجه زنده و پویا بودن، آن را از دیگر

ضرورت تولید آثار نمایشی با موضوعیت شخصیت و اندیشه‌های حاج قاسم سلیمانی

هنرهای دیداری و شنیداری متمایز می‌کند و باعث می‌شود مخاطب اثرنمایشی با آن به لحاظ حسی و عاطفی ارتباط برقرار کند و علاوه بر این با اندیشه اثر نیز همراه شود و در آن تأمل کند. به همین دلیل است که چنین بستری می‌تواند راوی رشادت‌ها و ایثارگری‌ها و البته اندیشه و منش شخصیت‌های بزرگی مانند حاج قاسم سلیمانی باشد و وجوه مختلف شخصیتی این شهید بزرگوار را در ایران و منطقه منتقل کند و به نمایش بگذارد. پس نمایش یکی از هنرهایی است که می‌تواند رسالت خود را در قبال حاج قاسم بخوبی ایفا کند.»

مدیرمرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری معتقد است آنقدر که در ادبیات این تصویربه کلمه درآمده در هنرهایی مانند تئاتر هنوز محقق نشده است. او می‌گوید: «همین تئاتر در بخش‌های مختلف

گفت‌وگو باسعید علامیان نویسنده کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم»

ناگفته‌هایی از سبک زندگی و سیره شهید سلیمانی

الله‌علیه سلیمانی
نویسنده و منتقد ادبی

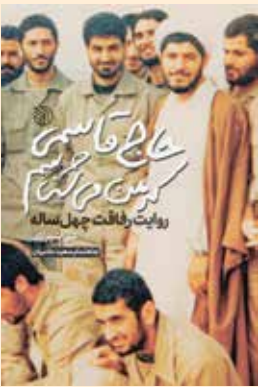
کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم» روایت چهل سال رفاقت حجت‌الاسلام علی شیرازی با سردار دل‌ها، شهید حاج قاسم سلیمانی است که به کوشش سعید علامیان، نویسنده و روزنامه‌نگار معاصر ثبت و ضبط و نگارش یافته است. سعید علامیان علاوه بر سابقه طولانی در کار روزنامه‌نگاری، کارنامه قابل توجهی هم در نگارش زندگی‌نامه شخصیت‌های مهم تاریخی دارد. علامیان متولد سال ۱۳۳۴ در تهران است و در فروردین سال ۱۳۶۰ حرفه روزنامه‌نگاری را در روزنامه جمهوری اسلامی شروع کرد که تا سال ۱۳۶۸ ادامه یافت. او در این مدت صفحه جبهه و جنگ را در آن روزنامه تأسیس کرد و به عنوان خبرنگار در جبهه‌ها حضور یافت. علامیان در مهرماه سال ۱۳۶۷ در میان هنرمندان برگزیده هشت سال دفاع مقدس، لوح زرین پیام امام خمینی (ره)، دیپلم افتخار و نشان طلای یادبود مجتمع هنر و ادبیات دفاع مقدس را در رشته خبرنگاری دریافت کرد. او پس از جنگ، کار در مطبوعات را دنبال کرد، که از آن جمله هشت سال سردبیری هفته‌نامه‌ی آز ۱۳۷۸ تا ۱۳۷۸ و همچنین سردبیری فصلنامه فرهنگ پایبندی از ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ را می‌توان نام برد که حاصل آن هشت جلد فصلنامه یادشده بود. او علاوه بر این، دبیر سرویسی بخش اجتماعی روزنامه ایران و روزنامه سیاست روز و نیز فعالیت در نشریات مختلف دیگر را در کارنامه ۳۰ ساله روزنامه نگاری خود دارد، که تا امروز با انتشار گزارش و یادداشت در مطبوعات تداوم داشته است. در بخش نویسندگی کتاب، علامیان آثار قابل توجهی در کارنامه ادبی خود دارد که از میان آنها می‌توان به کتاب سه جلدی «برای تاریخ می‌گویم» (خاطرات محسن رفیق دوست)، «ملاقات در فکه» (زندگی‌نامه شهید حسن باقری غلامحسین افشردی)، «مسافران وطن» (خاطرات آزادگان شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران)، «دارساوین» (یادداشت روزانه فتح‌الله جعفری ۱۳۵۹-۱۳۵۲ به همراه توضیحات تکمیلی و شرح وقایع)، «روایت زندگی حسن باقری»، «لشکر آچار به دست» و «پسرهای ننه عبدالله» (خاطرات محمد نورانی از مدافعان خرمشهر در آغاز جنگ تحمیلی) اشاره کرد. با سعید علامیان درباره کتاب تازه او، «حاج قاسمی که من می‌شناسم» گفت‌وگو کرده‌ایم.

ایده اولیه کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم» چگونه شکل گرفت، چطور نویسنده‌ی این اثر را به عهده گرفتید؟

حاج قاسم شخصیتی است که خیلی

بریده‌ای از کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم»

حاج قاسم در مسیر سفرها کتاب می‌خواند

وقتی از نیروی دریایی سپاه به نیروی قدس رفتم، با سردار سلیمانی جلسه گذاشتم تا برنامه‌هایم را با او در میان بگذارم. یکی از برنامه‌ها، کتابخوانی نویسنده‌ها بود. «در نیروی دریایی، چند کتاب دفاع مقدس را مشخص می‌کردیم؛ مسابقه می‌گذاشتیم و به چهل، پنجاه نفر جایزه می‌دادیم. موافقی در نیروی قدس همین کار را ادامه بدهیم؟» گفت: «من به هر کسی که کتاب بخواند، جایزه می‌دهم!» دیدم سردار سلیمانی، بیشتر از من به فکر تشویق دیگران برای خواندن کتاب‌های دفاع مقدس

است. فکر او، کتابخوان‌ها را چند برابر طرح من افزایش داد. دوران جنگ، مسئول تبلیغات لشکر ثارالله بودم. اوایل سال ۱۳۶۶ از من خواست درباره جنگ‌های صدر اسلام کار کنم. با چند نفر از بچه‌های اهل مطالعه شروع کردم. در مورد جنگ احد و بدر و خندق و جنگ‌های دیگر، مطالبی را آماده کردیم. حاج قاسم، همه آنها را می‌خواند و پس از تأیید او، به صورت جزوه چاپ می‌کردیم و در اختیار نیروها می‌گذاشتیم. حاج قاسم، از همان زمان، اهل مطالعه بود. سردار سلیمانی، سال ۱۳۷۵ تصمیم گرفت کنگره شهدای لشکر ثارالله را در کرمان برگزار کند. برای این کار، فقط به دستور دادن اکتفا نکرد. خودش از کرمان به حوزه هنری تهران آمد؛ جایی که بهترین کتاب‌ها را درباره دفاع مقدس منتشر می‌کرد و افراد حرفه‌ای،

والمسلمین علی شیرازی با عنوان

«حاج قاسمی که من می‌شناسم» در خبرگزاری تسنیم منتشر شد. این زمانی بود که به تازگی کتاب خاطرات و روایت زندگی آقای شیرازی را تمام کرده بودم. به بهانه انتشار یادداشت نزد ایشان رفتم و گفتم: «چرا حاج قاسمی که من می‌شناسم در حد یک یادداشت نرسد؟ این یادداشت می‌تواند با خاطرات رفاقت چهل ساله شما با حاج قاسم تبدیل به کتاب شود و اصلاً عنوان حاج قاسمی که من می‌شناسم به درد کتاب می‌خورد نه یادداشت!» حرقم گرفت، گفت: «باش، فقط خواهد بود باید آن را انجام بدهی.» از خدا خواست همانجا قرار می‌برای روز بعد گذاشتم، مصاحبه‌ها شروع شد و بالاخره رسید به کتاب حاج قاسمی که من می‌شناسم.

چند ساعت گفت‌وگو کردید؟

حدود بیست ساعت که تا مراد ۹۹ ادامه پیدا کرد. اشاره به کتاب زندگی‌نامه حجت‌الاسلام والمسلمین شیرازی کردید، در این مورد توضیحی می‌دهید؟

بله، کتاب سرگذشت آقای شیرازی از تولد تا امروز است، اسمش «نبرد ناتمام» است. این کتاب قبل از شهادت سردار سلیمانی تمام شده بود.

با توجه به اینکه حجت‌الاسلام علی شیرازی خود اهل قلم است و آثار بسیاری را نوشته و منتشر کرده‌اند، برای شما سخت نبود که خاطرات یک نویسنده را بنویسید؟

نویسنده‌ها به ندرت دست به کار نوشتن کتاب می‌زنند. در این مورد توضیح می‌دهم.

وقالب‌های مختلف است. البته درباره رشادت‌ها و حماسه‌های حاج قاسم در جنگ هشت ساله با عراق و این سالیان اخیر در جدال و نبرد با داعش در عراق و سوریه کارهای زیادی در حوزه ادبیات داستانی انجام شده اما درباره زندگی شخصی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی و باورهای این شهید بزرگوار کار کمتری بخصوص در حوزه‌های نمایشی

از کتاب حاج قاسمی که من می‌شناسم تحویل انتشارات خط مقدم شده است. به کتاب حاج قاسمی که من می‌شناسم برگردیم، در عنوان فرعی کتاب اشاره شده که این اثر چهل سال رفاقت حجت‌الاسلام علی شیرازی با شهید حاج قاسم سلیمانی را روایت می‌کند. برای بیان این رفاقت که نوعی صمیمیت هم در آن نهفته است، چه نوع لحن و زبانی را برای روایت خاطرات انتخاب کردید؟

نه فقط در این کتاب، در نگارش همه کارهایم همیشه سعی کردم به لحن راوی وفادار باشم. این اصل مهمی در نگارش خاطرات شفاهی است. در این کتاب صمیمیت راوی و شهید سلیمانی هم در لحن هم در نوع دیالوگ‌های بین آنها دیده می‌شود.

با توجه به انتشار خاطرات بسیاری از هم‌زمان و دوستان شهید سلیمانی در سال‌های اخیر، خاطرات کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم» چقدر بگرو ناگفته محسوب می‌شود؟

دوستان و یاران بی‌شمار شهید حاج قاسم سلیمانی هرکدام شناختی از او دارند. این شناخت بر اساس نوع شغل و سمت و همکاری با این شهید بزرگوار حاصل شده است. حجت‌الاسلام شیرازی در دوران دفاع مقدس ابتدا به عنوان روحانی گردان و بعد تبلیغات لشکر ثارالله در جنگ حضور داشته. اگرچه گاهی به مقتضیات شرایط عملیات اسلحه هم به دست گرفته یا دستی در کار تدارکات پشتیبانی داشته است، اما عمده فعالیت ایشان در کنار حاج قاسم فعالیت

آشنایی با حجت‌الاسلام علی شیرازی، راوی کتاب

«حاج قاسمی که من می‌شناسم»

راوی خاطرات خواندنی از سردار دل‌ها

در عنوان فرعی کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم» اشاره شده که این اثر روایت رفاقت چهل ساله حجت‌الاسلام علی شیرازی با سردار دل‌ها، شهید حاج قاسم سلیمانی است.

در بخشی از کتاب هم آمده، در واقع سال ۱۳۶۱ در حمیدیه اهواز، شروع دوستی رقم خورد. قاسم سلیمانی فرمانده تیپ ثارالله سخنران بود و علی شیرازی روحانی گردان شهید باهنر، شنونده. همانجا عشق حاج قاسم به دلش نشست.

فروردین ماه سال ۶۵ دوستی شکل همکاری به خود گرفت و حاج قاسم، مسئولیت تبلیغات لشکر را به علی شیرازی سپرد. این همکاری پس از جنگ ادامه داشت؛ تا اینکه در سال ۱۳۹۰ به خواست سردار سلیمانی، علی شیرازی مسئول نمایندگی ولی فقیه در نیروی قدس شد و هشت سال در پرفراز و نشیب‌ترین روزهای جبهه مقاومت با حاج قاسم همراه ماند. وی در حال حاضر، جانشین سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع است. حجت‌الاسلام علی شیرازی در کنار فعالیت‌های اجرایی از جمله در حوزه فرهنگ، کار نوشتن را هم در طول این سال‌ها به‌طور جدی دنبال کرده که حاصل آن، چند عنوان در حوزه دفاع مقدس است. کتاب‌های «نامه‌های دل‌نگی» و «تسیم سبز خاطره‌ها» از جمله آثار وی در بخش خاطره‌نگاری دفاع مقدس است.

بعد از شهادت حاج‌قاسم، بواسطه دهه‌ها دوستی و همراهی با سردار دل‌ها، بخش قابل توجهی از فعالیت‌های نوشتاری حجت‌الاسلام علی شیرازی به نوشتن درباره شهید سلیمانی معطوف شده و او چند عنوان کتاب درباره زندگی، سلوک رفتاری و مکتب شهید سلیمانی نوشته و منتشر شده کرده است. از جمله کتاب‌های «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» و «سیمای سلیمانی» (خاطراتی از زندگانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی) که آثار وی در تبیین سلوک رفتاری و مکتب شهید سلیمانی است. این روزها با قرار گرفتن در آستانه دومین سالگرد شهادت سپهبد قاسم سلیمانی، کتاب «حاج قاسمی که من می‌شناسم» با روایت و خاطراتی از ۴۰ سال دوستی حجت‌الاسلام علی شیرازی با سردار دل‌ها به اهتمام سعید علامیان از سوی انتشارات خط مقدم منتشر شده است.